

הכותב לאשתו פרק תשיעי כתובות פו.

עין משפט נר מצוה

לא א טושיע ח"מ ס' טו
 טעף כג:
 לב ב מיי פ"ז מהלכות
 מוחל ומינה הלכה י
 סג טעף כג טושיע שם
 ס' טו טעף כג ולב וס' טו
 טעף א:
 לג א מיי פ"ז מהלכות
 אצות הלכה ד סג טעף
 עשין טו טושיע אה"ע ס' טו
 קב טעף ד:
 לד ד מיי שם טושיע שם
 טעף א:
 לה ה מיי פ"א מהל'
 מלוה ה' טושיע
 ח"מ ס' קא טעף ב:
 לו ז מיי שם טושיע שם
 טעף א:
 לו ז מיי פ"א מהלכות
 מלוה הלכה ח סג טעף
 עשין נד טושיע שם ס' קו
 טעף א:

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרבינו יצחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרע מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צטרע (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרע דאחוי אכריא דמיטוי ויש מפרשים דקטנה היתה כמו הפטויות מתנתן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרבינו יצחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניא דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצ רשצ"א לשון מגזי ציה דמי שטרע מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטרע ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטרע חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מתקדשת ומי"א אינה מקודשת ואמרי דצדשמואל קא מיפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה האולי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטרע אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיטכך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צבציל קורבה שהרי לא היה מפסיד לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגסן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזוי. אומר רבינו מס דג' דינין חלוקים למלוה וללוקח ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא זוי לא מזי לסלקי צארעא כדאמרינן הכל ונזק אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצשכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרע וזנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (ב"מ קטו). היה עושה עמו צבצן וצקס ואמר טול מה שעשית צשכרן ק"י שומעין לו ומשמע **לאפילו דליט ליה זוי:** (ו)

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרבינו יצחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרע מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צטרע (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרע דאחוי אכריא דמיטוי ויש מפרשים דקטנה היתה כמו הפטויות מתנתן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרבינו יצחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניא דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצ רשצ"א לשון מגזי ציה דמי שטרע מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטרע ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטרע חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מתקדשת ומי"א אינה מקודשת ואמרי דצדשמואל קא מיפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה האולי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטרע אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיטכך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צבציל קורבה שהרי לא היה מפסיד לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגסן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזוי. אומר רבינו מס דג' דינין חלוקים למלוה וללוקח ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא זוי לא מזי לסלקי צארעא כדאמרינן הכל ונזק אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצשכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרע וזנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (ב"מ קטו). היה עושה עמו צבצן וצקס ואמר טול מה שעשית צשכרן ק"י שומעין לו ומשמע **לאפילו דליט ליה זוי:** (ו)

תורה אור השלם

1. הלוא פ"ט ק"ע
 לחקך ויגמיר מרודים
 תביא ביה כי תראה ערם
 ויבטוהו ומבשרך לא
 תתעלם: ישיעה נח ז

תוספות ר"ד (המשך)

א"ל ר"ד ליכא דליכא
 לה עצה תיוזל ותחלה
 לכתובתה דאמה לגבי
 אביה ותהדר ותירתייה
 מניה שמעה אלה ואחלת
 אמר ר"ד עשיו עצמינו
 צבצריי הדיינין מעיקרא
 מאי סבר ולבסוף מאי סבר
 מעיקרא סבר ומבשרך
 לא תתעלם ולבסוף סבר
 אדם חשוב שאני: א"ל
 קשיא כיון דקרינא ליה
 גרמא בביקין היכי הוה
 מייעזר לישטר רשע ונזק
 להפסיד הלוקחים י"ל
 איהו להרויח דידה קמחיין
 ונזקא ממילא קמחי ומשום
 נזקא דאחריית לא צ"ל
 רווחא דקריבתא: ואי
 וק"ל דאמרי' (אמרי' דגרמי
 למאן דדאין דינא דגרמי
 מגזי ב' דמי שטרע
 מעליא. וה"נ נמי דיין
 דינא דגרמי כפ' הגרמי'
 [דאייתא שם] הוורא גברא
 דאחוי כריא דחייט דבי
 ר"ג אתא לקמיה דר"ד
 חייבי' לשלומי מהא
 דתנן ואם מחמת הגזלן
 חייב להעמידו שדוהו
 וק"ל דאחויי אהויי
 וא"כ מאי הרוחה הבת
 שמהלה לאבי' ונתחייבה
 היא לשלם: תשובה היא
 דאסבד ר"ד עצה זו מפני
 שלא היה לו הבת נכסים
 שיכול הלוקח להפסיד
 ממנה. והיא דאמרי'
 ותהדר ותירתיי מאביה
 לאו דוקא שהרי אביה
 היה בחיים אלא הי'ק
 אביה יורש כתובת אמה
 שיתן לה בכל יום מתנה
 שמפרנסת ממנה שיתור
 רוצה האב שיהי' לבתו
 ממה שיהי' ללוקח וכיון
 שמתנה בעלמא ונתנו
 לבתו א"י הלוקח לגבות
 ממנה שעי"מ כן נתן
 לה שלא יהא רשות
 ללוקח לגבות ממנה א"י
 שנתן לה מעט מעט
 שיהיה פרנסתה אבל לעולם
 אם היה נכסי לבת הי'ן
 דבבי לוקח מינה דר"ד
 דיין דינא דגרמי: גופא
 א"ש המוכר שטר חוב
 לחצירו וזכו ומחלו מחול
 ואפי' יורש מחול ארי"ה
 בריה דר"ד ואי פקח הוא
 מקרקש ליה בזוי וכתב
 שטרע בשמיה כלומר אם
 הלוקח הוא פקח מרצה
 הלוה במעות קודם שיעשו
 קנוייה המלוה עם הלוה
 אמר מאן דדאין דינא
 דגרמי מגזי ב' דמי שטרע
 מעליא (וביאר הרב שבכל ענין
 המלוה מבטל השטר ביד הלוקח
 בין שהשטר מעליא אבל אם
 פרע הוא גורם ללוקח להפסיד
 השטר חייב לשלם לו דמי כל
 השטר מעליא

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרבינו יצחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרע מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צטרע (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרע דאחוי אכריא דמיטוי ויש מפרשים דקטנה היתה כמו הפטויות מתנתן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרבינו יצחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניא דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצ רשצ"א לשון מגזי ציה דמי שטרע מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטרע ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטרע חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מתקדשת ומי"א אינה מקודשת ואמרי דצדשמואל קא מיפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה האולי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטרע אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיטכך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צבציל קורבה שהרי לא היה מפסיד לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגסן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזוי. אומר רבינו מס דג' דינין חלוקים למלוה וללוקח ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא זוי לא מזי לסלקי צארעא כדאמרינן הכל ונזק אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצשכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרע וזנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (ב"מ קטו). היה עושה עמו צבצן וצקס ואמר טול מה שעשית צשכרן ק"י שומעין לו ומשמע **לאפילו דליט ליה זוי:** (ו)

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרבינו יצחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרע מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צטרע (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרע דאחוי אכריא דמיטוי ויש מפרשים דקטנה היתה כמו הפטויות מתנתן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרבינו יצחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניא דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצ רשצ"א לשון מגזי ציה דמי שטרע מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטרע ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטרע חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מתקדשת ומי"א אינה מקודשת ואמרי דצדשמואל קא מיפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה האולי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטרע אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיטכך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צבציל קורבה שהרי לא היה מפסיד לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגסן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזוי. אומר רבינו מס דג' דינין חלוקים למלוה וללוקח ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא זוי לא מזי לסלקי צארעא כדאמרינן הכל ונזק אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצשכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרע וזנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (ב"מ קטו). היה עושה עמו צבצן וצקס ואמר טול מה שעשית צשכרן ק"י שומעין לו ומשמע **לאפילו דליט ליה זוי:** (ו)

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרבינו יצחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרע מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צטרע (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרע דאחוי אכריא דמיטוי ויש מפרשים דקטנה היתה כמו הפטויות מתנתן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרבינו יצחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניא דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצ רשצ"א לשון מגזי ציה דמי שטרע מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטרע ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטרע חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מתקדשת ומי"א אינה מקודשת ואמרי דצדשמואל קא מיפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה האולי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטרע אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיטכך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צבציל קורבה שהרי לא היה מפסיד לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגסן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזוי. אומר רבינו מס דג' דינין חלוקים למלוה וללוקח ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא זוי לא מזי לסלקי צארעא כדאמרינן הכל ונזק אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצשכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרע וזנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (ב"מ קטו). היה עושה עמו צבצן וצקס ואמר טול מה שעשית צשכרן ק"י שומעין לו ומשמע **לאפילו דליט ליה זוי:** (ו)

תיוזל ותיחלה דאמה לגבי אביה. קשה לרבינו יצחק דמה הרוחה הא אמרינן בסמוך מאן דדאין דינא דגרמי מגזי ציה דמי שטרע מעליא ורב נחמן גופיה דאין דינא דגרמי בהגזל צטרע (ב"ק קטו): גבי ההוא גזרע דאחוי אכריא דמיטוי ויש מפרשים דקטנה היתה כמו הפטויות מתנתן מתנה ולא מחייבא מדניי דגרמי ולרבינו יצחק נראה מתוך כך דלא מחייבא מדניא דגרמי אללא דמיס שנתנו לה על כתובתה ולא כל הכתובה (ו) ומלא שמועות הרבה ומינה לא נמיאצ רשצ"א לשון מגזי ציה דמי שטרע מעליא דמשמע דחייב לשלם כל הכתוב צטרע ומציא ראייה מהא דאמרינן בפ"ד דקדושין (דף נו): התקדשי לי צטרע חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והרשה עליהם ר"מ ואמר מתקדשת ומי"א אינה מקודשת ואמרי דצדשמואל קא מיפלגי דלמנר המוכר שטר חוב לחצירו וזכו ומחלו מחול מר אית ליה ולהכי אינה מקודשת דלא סמכה דעתה האולי ויכול למחול ואם היה חייב לשלם כל הכתוב צטרע אמאי לא סמכה דעתה הא אינו רשאי למחול שיטכך לשלם לה (ו) והשתא לא תיקשה היאך השהיה רב נחמן עלה להפסיד ממנו אחרים צבציל קורבה שהרי לא היה מפסיד לגמרי שהיו מחזירין להם מעות שנתנו מ"מ קצת יש לגמגסן: **לבעל חוב מפסקין** ליה בזוי. אומר רבינו מס דג' דינין חלוקים למלוה וללוקח ולשכיר לבעל חוב אית ליה זוי לא זוי לא מזי לסלקי צארעא כדאמרינן הכל ונזק אפילו אית ליה זוי מסלק ליה צארעא וצשכיר אפי' לית ליה זוי אמרי' ליה זיל טרע וזנין ואייתי זוי דתנן צפרק הצית והעליה (ב"מ קטו). היה עושה עמו צבצן וצקס ואמר טול מה שעשית צשכרן ק"י שומעין לו ומשמע **לאפילו דליט ליה זוי:** (ו)

גליון הש"ס

רש"י ד"ה פריעת בע"ח
 וכו' ולא ש"ך אריק. ב"מ
 ד' מע פ"ט וע"ש וע"ש:

מוסף רש"י

הובא בסוף התוספת

תוספות ר"ד

הפחות והולך אל מצי'
 לפחול וזכותו של בעל
 ולא משום טעמא דקרקע
 קאמר כדפרשי. וכל טעם
 הדבר כדפרשי שטען
 המנה בעין ולא קנאו
 הלוקח ק"ג כדפרשי ויורש
 מיהו כ"ז שלא מחלו
 יכול הלוקח לגבות ממנו
 ולא מצי למימר לאו
 ב"ד ד"א שלא יהא א"ל
 כדארכא יחבי' ניהלי'
 דמצי למיבעי' אבל לא
 קנאו ק"ג שלא יוכל
 המוכר למחול (ובא) ואם
 באן הלוקח על הלוה
 וא"ל פרעתי מללוה ויורש
 פרע מוכר לך דין הוא
 שיכופף הלוקח את המלוה
 שישבע לו שלא פרעו כיון
 כל שטרות דשען ליה
 פרעו הוא דמישבע מלוה
 ושקיל לוקח וה"נ משבע
 מלוה ושקיל. ואי לא
 בעי מלוה לאשתבע ל"ה
 ישלם דמיס ללוקח משום
 הואי מק"ט בוודאי אי
 מה מלוה לא מצי למימר
 ליה פרעו הוא דשבעה
 זו אינה אלא להפיס דעתו
 של לוח. וכיון שהמלוה
 אינו בחיים מי ישבע לו.
 ואי אמר ליה ישיבעו לי
 בני מלוה שבעות היוורש
 שלא פקדי אבא שטר
 ליה פרעו הוא דין עמו
 והלוקח הולך וכופה אותו.
 ואם המלוה הלך למימר
 אין הלוקח יכול לדחות את
 הלוקח בעבור שבעוה זו
 שלא נתקנה אלא להפיס
 דעת הלוקח וכיון שער
 מה מי שישבע לו גובה
 הלוקח בלא שבעוה. וי"ל
 שאם נתנו המלוה בכתה
 לחצירו וטעון הלוה פרעו
 הוא אפי"ם שהמלוה אמנת
 דבריו אין להם ומינין לו
 אלא אמרי' קנויה עשו
 שיהא ואמרי' קנויה פרע
 למקבל המתנה שהשטר
 מסור בידו ואם פרעת
 למלוה לך דין עמו שיחזור
 לך מעותך אבל אין הדבר
 כן דמיו דאי בעי מצי
 הכא מפני שידו כידה לאו
 (א"ל) מחיל לי כדאמרי'
 מצי נמי למימר פריעה הוא
 ולבטוליה והכא דאמרי'
 הכא מפני שידו כידה לאו
 למימרה דה"ל כבאי דאי
 הוה מצטרפין ליה טעמא
 דידו עדיפא מידה הוא
 אמרה ל"י כרבא אלא תמי לן
 דידו כידה דכיון שיש לו
 זכות בכספים במנה אין יכול
 למחול וזהו (והרב)
 פ"י בדמים מעטיס לקנאה
 ספק שאם תמות
 פ"י דא"ל וזינתה כחובתה
 בטובת גאווה. פ"י
 דמיס מעטיס לקנאה
 ספק שאם תמות
 פ"י דא"ל וזינתה כחובתה
 בטובת גאווה. פ"י
 דמיס מעטיס לקנאה
 ספק שאם תמות